

Зелений Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 09(339) вересень 2018

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ



CONSTANTIN
BURCHENKO

МАЙЖЕ 90% УКРАЇНЦІВ ПОЗИТИВНО СТАВЛЯТЬСЯ ДО ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ – ОПИТУВАННЯ

Майже 90% опитаних українців скоріше позитивно ставляться до відновлювальної енергетики. Про це йдеться у переданих УНІАН результатах опитування, проведеного Соціологічною групою «Рейтинг».

«Майже 90% скоріше позитивно ставляться до відновлювальної («зеленої») енергетики, 8% мають нейтральне ставлення, 2% – негативне, 3% – не визначилися», – йдеться у результатах опитування. 75% респондентів підтримують запровадження «зеленого тарифу» для виробників електроенергії з відновлювальних джерел, що сприятиме поступовому переходу України на відновлювальні джерела енергії. 15% – не підтримують ініціативу, 10% – не визначилися. Дослідження показало, що, чим молодші респонденти та чим вищі доходи, тим краще ставлення до відновлювальної енергетики та переходу на «зелений тариф». «У ситуації, коли група депутатів запропонувала знизити розмір виплат виробникам відновлюваної енергії на третину, оскільки, на їх думку, Україна не може дозволити собі платити дорожче за енергію з відновлюваних джерел, а інші – навпаки вважають, що внесення змін до закону несе шкоду іноземним інвестиціям і робить Україну більш енергетично залежною, третина опитаних виступає за зменшення розміру виплат виробникам відновлювальної енергії», – йдеться у

дослідженні. Водночас 46% опитаних вважають, що потрібно зберегти тарифи на тому ж рівні (не змінювати закон), ще 22% – не змогли відповісти. Серед тих, хто в цілому підтримує «зелений тариф», понад половина виступає проти внесення змін до законодавства і зниження розміру виплат виробникам відновлюваної енергії. Крім того, зазначається, що за умови наявності «інтелектуальної системи обліку» у домашніх господарствах, 41% респондентів зменшили б об'єми використання ресурсів, 46% – витрачали б так само, як і зараз, ще 8% – збільшили б об'єми використання ресурсів, ще 5% – не змогли відповісти.

Більшою мірою до заощаджень готові жителі Заходу і Центру, люди середнього і старшого віку. Також, згідно з результатами дослідження, якби людям довелось обирати між нижчими тарифами на електроенергію від менш надійного постачальника або ж вищими тарифами на електроенергію та надійнішим електропостачанням, то вищі тарифи, але більш надійного постачальника електроенергії обрали б 44% опитаних.

Майже 30% респондентів виступають за нижчі тарифи, навіть за умови менш надійного постачальника, для 18% – немає різниці, ще 9% – не визначилися.

ВЕРЕСЕНЬ

- 1 – День знань
- 4 – Над будинком Верховної Ради України у 1991 було піднято жовто-блакитний прапор
- 5 – Міжнародний день благодійності
- 8 – День українського кіно
- День фізичної культури і спорту України
- 9 – День пам'яті жертв фашизму
- 15 – Міжнародний день демократії
- 16 – Міжнародний день збереження озонового шару
- День працівника лісу
- 17 – Міжнародний день миру
- 370 років від початку (21–23.09. 1648) Пиллявецької битви – однієї з найвизначніших і переможних для українського війська битв часів Національно-визвольної війни українського народу 1648–1658 рр.
- 21 – Різдво Пресвятої Богородиці. Друга Пречиста
- 22 – День без автомобілів
- 23 – День осіннього рівнодення
- 26 – Міжнародний день боротьби за повну ліквідацію ядерної зброї
- 27 – Всесвітній день моря
- Воздвиження Хреста Господнього
- День туризму
- 29 – День пам'яті трагедії Бабиного Яру
- 30 – День мучениць Віри, Надії, Любові та матері їх Софії
- Всеукраїнський день бібліотек
- День усиновлення
- 30 – Міжнародний день глухих

ПОТУЖНОСТІ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКИ У СВІТІ ВПЕРШЕ СЯГНУЛИ 1 ТРЛН ВТ



Обсяг потужностей всіх сонячних та вітрових електростанцій у світі вперше перевищив 1 трильйон Вт. Загальна сума інвестицій склала 2,3 трильйона доларів. Про це повідомляють у Держенергоефективності. За даними експертів «Bloomberg», падіння цін на «чисті» технології означає, що другий трильйон Вт залучить близько 1,23 трлн доларів інвестицій і стане досяжним набагато швидше, ніж перший трильйон.

Цікаво, що 54% першого 1 ТВт – це вітроелектростанції. Втім, експерти прогнозують, що у найближчі роки сонячна енергетика випередить вітрову. Суттєву роль у цьому відіграє Китай, який за останні 5 років лідирував у встановленні СЕС. Зважаючи на стрімке введення нових «зелених» об'єктів, експерти вбачають подальше широке впровадження інновацій та електроакумуючих систем.



Наші негаразди

У 2017-МУ У СВІТІ БУЛО ВБИТО ПОНАД 200 ЕКОАКТИВІСТІВ

Понад 200 екологічних активістів, які протистояли масштабним проектам у галузі сільського господарства і гірничодобувної промисловості, були вбиті минулого року. Про це повідомляє базована у Великій Британії компанія Global Witness, передає Радіо Свобода.

За повідомленням компанії, вона зафіксувала 207 випадків у 22 країнах, де активісти були вбиті під час захисту земель. Ці дані є найвищими від 2001 року, коли Global Witness почала збирати дані. За повідомленням компанії, вона знайшла докази того, що урядові сили безпеки є відповідальними за 53 цих смертей. «Коли люди наважуються виступати за свої права і вимагати захисту навколишнього середовища, їх придушують найбільш жорстоким чином», — заявив представник Global Witness Бен Лезер. Як йдеться у звіті, Бразилія була найнебезпечнішою країною для екоактивістів у 2017 році. Там загинули 57 людей, у той час, як на Філіппінах — 48.

БАЛТІЙСЬКОМУ МОРЮ ЗАГРОЖУЄ ЕКОЛОГІЧНА КАТАСТРОФА

Вчені з Фінляндії і Німеччини дійшли висновку, що прибережні райони Балтійського моря за останні сто років зазнали «безпрецедентно серйозної» втрати кисню. Про дослідження, опубліковане в журналі Biogeosciences, повідомляє Європейський союз наук про Землю.

Зазначається, що останній період деоксигенації (втрати кисню) в Балтійському морі почався не в 1950-х роках, як вважалося раніше, а у 1900-х. При цьому особливо інтенсивно процес, обумовлений людськими факторами, проходив у кінці ХХ століття.

Вчені дійшли таких висновків, вивчивши чотириметровий керн, витягнутий з дна Архіпелагового моря (частина Балтійського моря між Ботнічною і Фінською затоками).

Досліджений зразок дозволив оцінити коливання кисню в регіоні за останні 1,5 тисячі років.

Фахівці зазначають, що вплив людини є основною причиною втрати кисню в Балтійському морі протягом останніх ста років. На їхню думку, причиною зростання «мертвих зон», які залишили майже всі види морської фауни, є скидання побутових, промислових і сільськогосподарських стічних вод.

Експерти також визнають, що, незважаючи на зниження антропогенного навантаження в останні роки, вміст кисню у воді практично не збільшується. Причину цього вони вбачають у глобальній зміні клімату.

За таких умов помітно знизити деоксигенацію може лише ще більше скорочення впливу людини.

GREENPEACE РОЗКРИТИКУВАВ МЕРКЕЛЬ ЧЕРЕЗ КЛІМАТ

Greenpeace жорстко розкритикував кліматичну політику Ангели Меркель. «Замість того, щоб взяти на себе лідерство зі захисту клімату в Європі, відмовитися від використання вугілля і двигунів внутрішнього згоряння, вона має намір заблокувати кліматичні цілі на рівні ЄС», — заявили в організації, повідомляє DW. Зараз Меркель стала найбільшою причиною гальмування кліматичної політики Євросоюзу, додали в Greenpeace.

Екологам не сподобалася заява канцлера, зроблена в інтерв'ю телеканалю ARD. Канцлер висловила проти амбітних планів Єврокомісії щодо захисту клімату. «Я не вважаю доцільним постійно ставити нові цілі, Німеччині спочатку необхідно досягти десятих вже поставлених цілей», — зазначила Меркель.

Раніше в Єврокомісії запропонували членам Євросоюзу знизити викиди парникових газів на 45 відсотків, замість запланованих раніше 40 до 2030 році порівняно з 1990 роком. Зараз Німеччина досягла рівня в 28 відсотків. До 2050 року країна, згідно з планом щодо захисту клімату, повинна звести до абсолютного мінімуму викиди парникових газів.

Літо 2018 року стало рекордно спекотним не тільки в Європі, але і в багатьох регіонах світу. Вчені міжнародного об'єднання World Weather Attribution заявили, що це є наслідком глобального потепління, а в майбутньому екстремальні погодні явища будуть повторюватися все частіше.

РИНОК НЕЛЕГАЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ ВИРОБАМИ З ДИКИХ ТВАРИН ЗАРОБЛЯЄ БЛИЗЬКО \$26 МІЛЬЯРДІВ ЩОРОКУ – WWF

Ринок нелегальної торгівлі виробами з диких тварин є четвертим за обсягом після ринку наркотиків, торгівлі людьми і підробками. Про це повідомляє Всесвітній фонд дикої природи.

За даними фонду, щороку через це гинуть 20 тисяч слонів, тисяча носорогів і 100 тигрів лише в Азії. На вбивстві тварин, виробники «сувенірів» з кісток та шкіри заробляють щороку близько 26 мільярдів доларів. Найбільше цей бізнес розповсюджений в 11 країнах південно-східної Азії, серед яких Малазія, Сингапур, М'янма, Таїланд, Лаос та інші. Лише у Сингапурі минулого року продали близько 3,5 тисяч кілограм слонової кістки, що еквівалентно 300 слонам.

БІЛЬШІСТЬ РІЧОК І ОЗЕР В ЄВРОПІ НЕ ДОСЯГЛИ ЕКОЛОГІЧНИХ НОРМ

Чистота води у переважній більшості річок, озер і лиманів у Європі не відповідає навіть мінімальним екологічним стандартам. Про це свідчить новий звіт Європейської агенції довкілля (ЕЕА), повідомляє The Guardian.

Згідно з даними організації, лише 40% наземних вод на континенті у хорошому екологічному стані. Зберегти чистоту водойм не вдається, попри ухвалення низки законів Євросоюзу і протоколів про біологічне різноманіття. Комісар ЄС з питань довкілля Кармену Велья зауважив, що все ж з 2010 року помітне незначне покращання у стані водойм. «Але ще багато належить зробити, перш ніж всі озера, річки, підземні і наземні води нарешті будуть у хорошому стані. Скорочення забруднень від аграрної промисловості, індустріального виробництва і домогосподарств вимагає спільних зусиль всіх, хто користується водою в Європі», — сказав він.

Видання зауважує, що у Англії забруднення водойм таке ж високе, як і в країнах Центральної Європи. А от Шотландія за період з 2010 до 2015 року змогла серйозно очистити свої річки. Тепер стан її водойм такий же, як і в Скандинавських країнах, де чистота вод найвища на континенті.

Газета «Зелений світ».

Виходить з 1989 року.

Засновники газети: УЕА

«Зелений світ»

Передплатний індекс

Свідоцтво про реєстрацію

№ 630 серія КВ

від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код

№

Юридична адреса: 04070, м.

Київ, Конрактова площа,4

Адреса для листування:

01004, м.Київ, вул.Л.Толстого,9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»

WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор

Юрій Самойленко

Головний редактор

Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal, ЕКОЛОГІЯ ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жакликий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ» Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жакні картини радянської дійсності.

У КИЄВІ ЗАБУДОВНИК ПІД ПРИКРИТТЯМ «ТИТУШОК» ВИРУБАВ ДЕСЯТКИ ДЕРЕВ

На схилі у зеленій зоні біля Національного Інституту серцево-судинної хірургії ім. Миколи Амосова забудовник вирубає десятки дерев та продовжує встановлювати будівельний паркан. Про це повідомив депутат Київської міської ради Володимир Назаренко у Facebook, який приїхав у Протасів Яр.

«Дана земельна ділянка ще при Черновецькому була передана в оренду на 5 років для обслуговування. Через декілька років змінили цільове призначення — під будівництво офісно-торгівельного комплексу і продовжили оренду на 10 років. Зараз земельна ділянка перебуває в оренді до 2022 року під будівництво офісно-торгівельного центру. Територія тут 3 га і всі 3 га планують під вирубку», — заявив Назаренко.

Активісти, які прибули на місце рубок, щоби не допустити подальшої вирубки, наголошують, що дерева стримують схил від того, щоб він не спустився вниз. «Якщо схил не буде належним чином укріплений, а він повинен бути укріплений саме природним чином — деревами, то може трапитися трагедія, може зійти вся ця гора аж до Протасового Яру. Цим буде паралізовано важливу транспортну магістраль, що проходить внизу. Також поряд будується новий реабілітаційний центр Інституту Амосова. Якщо буде погано зі схилом, то постраждає і центральний заклад, який займається проблемами серця», — зазначив один з присутніх активістів.

ВОЛОНТЕРИ ВЛАСНОРУЧ ПРИБИРАЛИ ЗАПОВІДНИК

Волонтери власноруч очищали заповідні острови Дніпра. Про це йдеться в сюжеті програми «Джедай». Тонни сміття отруюють Дніпро. Його залишають відпочиваючі прямо в заповіднику. Волонтери їздять на такі акції кілька разів на рік. На великому Південному острові посеред Дніпра власними руками волонтери розгрібали гори пластикових пляшок, тарілок і купи скляного сміття. Кілька років тому з одного такого острова вивозили 8 тонн сміття, комунальники на острові не прибирають.

НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ ВИПУСТИЛИ В ДИКУ ПРИРОДУ ЧОРНИХ ЛЕЛЕК

В Івано-Франківській області випустили в дикі природу трьох молодих чорних лелек, народжених та вирощених в київському зоопарку. Про це повідомляється на Facebook-сторінці Центру реабілітації диких тварин Галицького НПП, який займався адаптацією птахів до природного середовища.

«Підійшов до свого успішного завершення унікальний проект з реінтродукції чорних лелек, вирощених з яєць в Київському зоологічному парку загальнодержавного значення, та з підготовки до самостійного вільного життя в дикій природі на території Центру реабілітації диких тварин Галицького НПП, де, завдяки існуючому унікальному розльоточному

вольєру, птахи мали можливість навчитися самостійно ловити рибу та літати», — йдеться у повідомленні.

Повідомляється, що птахів випустили на волю ще 3 серпня в районі річки Лімниця біля Галича. Екологи сподіваються, що невдовзі птахи знайдуть собі компанію для далекої подорожі до Африки, а місцеві мешканці віднесуться з розумінням до цієї події та не турбуватимуть птахів під час адаптації.

ЕКОЛОГИ Б'ЮТЬ НА СПОЛОХ ЧЕРЕЗ «ЦВІТІННЯ» ДНІПРА

Екологи б'ють на сполох: вода у Дніпрі в Києві неприродного зеленого кольору, від неї йде вкрай неприємний запах. Це пов'язано з процесом аномального розростання водної рослинності і, зокрема, синьо-зелених водоростей, які виділяють альготоксини, отруюючи водоїми. Про це повідомили у прес-службі Асоціації рибалок України.

Зазначається, що аномальне розростання водної рослинності викликане вкрай високим рівнем фосфатів у воді, які містять майже всі мийні засоби. «Азот та фосфор пригнічують імунну систему людини, викликають алергії, а при постійному накопиченні можуть вражати мозок, нерви, печінку та легені. Фосфати є благодатним ґрунтом для розвитку мікроорганізмів. У результаті у воді зменшується кількість кисню, вона починає буквально гнити... На жаль, цей процес зупинити неможливо, адже Дніпро нездатний сам себе очистити», — йдеться у повідомленні.

Голова Асоціації рибалок України Олександр Чистяков розповів, що коли велика концентрація відмерлих водоростей у воді, то можна отримати легкі опіки на шкірі, також високий рівень альготоксинів може призвести до появи алергічних реакцій. Цю проблему можна почати вирішувати, обмеживши на законодавчому рівні використання фосфатів у мийних засобах. Як, наприклад, у країнах Єврозоюзу. «Дніпро не вмирає, він де-факто мертвий, оскільки втратив здатність до самоочищення», — говорить еколог, доктор технічних наук Євген Яковлев.

«Наші пральні машини зливають відпрацьовану воду в каналізацію. Очисні споруди не читають формулу фосфатів, й вони потрапляють у Дніпро. При заборі питної води застарілі очисні споруди також не читають формулу фосфатів, пропускаючи їх, і тому вони безперешкодно потрапляють у крани наших квартир. Ми п'ємо воду, розбавлену відходами з автоматик... Потрапляючи в людський організм, фосфати провокують онкологічні захворювання. Ось і виходить, що автоматика, зливаючи відходи в зливову каналізацію, є чи не основною причиною отруєння питної води», — підсумували експерти.

ДФС АНОНСУВАЛА МАСШТАБНІ ПЕРЕВІРКИ ЕКСПОРТЕРІВ ЛІСУ

Державна фіскальна служба має намір до кінця року здійснити планові перевірки 133 експортерів лісу. Про це повідомляє zп.ua. Перевірки 60 таких суб'єктів госпдіяльності податкове відомство планує завершити до кінця

поточного місяця. Податківці вже провели планові перевірки 102 експортерів деревини. У ДФС планують приділити особливу увагу операціям з нерезидентами, супутніми послуг і ренти за користування лісовими ресурсами, щоб визначити реальність операцій переробки і обробки деревини на території України.

З допомогою компетентних органів інших країн податківці мають намір перевірити обсяги експортних операцій і правильність класифікації експортованої деревини.

«Робота повинна бути скоординована з підрозділами з боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом», — зазначає ДФС.

У ХЕРСОНІ ПТАХОФАБРИКУ ПОКАРАЛИ ЗА СМОРІД

У Херсоні притягнуто до адміністративної відповідальності птахогосподарське підприємство, яке незаконно скинуло необроблений курячий послід на землі Зеленивської селищної ради, що спричинило сморід у місті. Про це повідомляє прес-служба Головного управління Держпродспоживслужби в Херсонській області.

«У процесі проведення позапланової перевірки ДП «Птахогосподарство «Чорнобаївське» ПАТ «Агрохолдинг Авангард» складено акт, припис, протокол про адміністративне правопорушення Закону України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною». Підприємство притягнуто до адміністративної відповідальності», — йдеться у повідомленні.

У відомстві зазначили, що станом на 13 серпня курячий послід із вищезазначених ділянок ліквідований. Окрім того, під час з'ясування причин смороду було проведено дослідження проб повітря на оксид азоту та аміак (специфічних для курячого посліду) на межі селищної забудови в північній частині міста — 2-й Таврійський, Північний мікрорайони. «За результатами дослідження перевищень за жодним показником не виявлено», — запевнили в управлінні.

ЕКОЛОГИ НАЗВАЛИ ГОЛОВНИХ ЗАБРУДНЮВАЧІВ УКРАЇНИ

Головним забруднювачем води в Україні стало маріупольське підприємство «Азовсталь». Криворізький «АрселорМіттал» опинився на першому місці із забруднення повітря. Про це повідомляє «Зелений фонд».

Головні забруднювачі згуртувалися на території Донецької, Дніпропетровської та Запорізької областей. Також у трійку найбільших забруднювачів повітря увійшли ММК ім. Ілліча (Маріуполь), Бурштинська ТЕС (Івано-Франківська область).

У топ забруднювачів води потрапив Дніпровський меткомбінат та меткомбінат «Запоріжсталь». Визначили і трьох найбільших виробників відходів: Північний гірничо-збагачувальний комбінат (Кривий Ріг), Центральний гірничо-збагачувальний комбінат (Кривий Ріг), Інгuleцький гірничо-збагачувальний комбінат (Кривий Ріг).



УКРАЇНА ЩОРІЧНО ПРОДАЄ ПОНАД 1 МЛН КУБОМЕТРІВ КОНТРАБАНДНОЇ ДЕРЕВИНИ



Британська неурядова організація Earthsight, що вивчає проблеми незаконної вирубки лісів по всьому світу, протягом останніх двох років досліджувала проблему нелегальних лісозаготівель в Україні. Як повідомляє ZN.UA, представлені результати дозволяють простежити весь ланцюжок від незаконної вирубки дерев в Україні до кінцевого споживача продукції з української деревини в країнах ЄС.

Названо дослідження однозначно — «Співучасть у корупції. Як ЄС стимулює нестримну незаконність в українських лісах». Звинувачення серйозні, втім, як і наслідки замовчування ситуації. Під час дії мораторію на вирубку лісу, в обхід не тільки національного законодавства, але і регламентів та сертифікацій ЄС, український ліс рубають і вивозять такими темпами, що за чотири роки його експорт у країни ЄС зріс на 75%, перевищивши позначку в мільярд євро в 2017 р. І за оцінками дослідників, 40% цього лісу були вирубані або продані незаконно.

Протягом двох років дослідники Earthsight проводили польові дослідження в Україні, вивчали митні документи, судові справи, опитували джерела в уряді і

галузі, навіть представлялися неіснуючою компанією-експортером українського лісу, щоб вийти на покупців в Євросоюзі. Експертів Earthsight насамперед хвилюють питання екології, збереження лісових масивів і темпи їх відновлення, а нас — ще й можливі шляхи виходу зі сформованої ситуації. Починали своє дослідження експерти Earthsight з розвінчування популярного в Україні міфу про те, що вирубка лісу — це справа рук «чорних лісорубів», під покровом ночі нелегально карпатські ліси вирубають та оленячими стежками вивозять деревину в інші країни.

Ні, такі, звичайно, теж є, але за даними дослідження, їх внесок у загальну справу за знищення українських лісів набагато менший, ніж державних лісгосподарських підприємств. «Наші дані говорять про те, що сотні державних компаній беруть участь у систематичному, свідомому порушенні широкого кола правил під час заготівлі лісу. І немає нічого більш згубного, ніж незаконна «санітарна рубка», — йдеться в дослідженні.

За даними експертів, майже 60% вирубок порушують встановлені українським законодавством обмеження, найчас-

тше, під надуманим приводом санітарних рубок, які виправдовують необхідністю запобігання поширення хвороб. Навіть посилення законодавства в 2016 р. не змінило ситуацію. Дослідження 18 лісозаготівельних ділянок у чотирьох найбільших лісозаготівельних регіонах України, проведене за замовленням Earthsight, показало, що від 67 до 78% рубок є невиправданими і, отже, незаконними. Якщо цей результат екстраполювати на національний рівень, виходить, що незаконна санітарна вирубка складає на даний момент 38-44% від загального виробництва та експорту лісу. Польові дослідження Earthsight ці результати підтвердили, а також виявили інші види порушень у сфері лісозаготівлі державними органами.

Колишній голова Держлісгентства Віктор Сівець, який нині переховується від слідства десь у РФ, побудував цілу схему передачі «санітарного» лісу безпосередньо ринковим компаніям через мережу офшорних юрисдикцій. Аналітики Earthsight стверджують, що схема, яка працювала з 2011 р., діє донині. Спитати нема з кого, з травня 2016-го Держлісгентство без керівника. Там, як і в багатьох інших держструктурах, хтось десь виконує якісь обов'язки. Контроль відповідний. За даними Earthsight, навіть якщо лісгосподарські підприємства продають деревину не безпосередньо, а у від-

повідності з законом на аукціонах, ті часто проходять непрозоро, і велика частина продукції в результаті потрапляє на «тіньові» тартаки, яких, за оцінками дослідників, в Україні вже понад 12 тис. Саме там з «санітарного» лісу виробляють пиломатеріали на експорт, та в такій кількості, що, за даними дослідження, експорт пиломатеріалів перевищує їх легальне виробництво у країні на 75%. По суті, Україна щорічно продає іншим країнам

1,2 млн кубометрів пиломатеріалів, що матеріалізувалися з повітря, які не існують у жодному офіційному документі про виробництво.

Так, якщо порівнювати дані Держстату та Євростату з постачання лісу з України в ЄС, то дані Євростату стабільно будуть перевищувати національні в середньому на 5%. І справа не в різних методологіях. Просто частина лісу з'являється в документах лише на тому етапі, коли перетинає кордон Євросоюзу. Саме на країни Євросоюзу припадає 70% українського експорту деревини. І тут дослідники розвінчують інший міф — про жорсткі та однозначні регуляції європейців. У

Євросоюзі з 2013 р. діє Регламент ЄС, що встановлює критерії експорту деревини на ринок країн ЄС, — EUTR. Він прямо

забороняє імпорт дерев, незаконно отриманих в країні походження, а ще вимагає від імпортерів проводити юридичні перевірки «з належною обачністю» для мінімізації ризику потраплення незаконної деревини на внутрішній ринок Союзу. Ці норми стосуються як незаконно зрубаної, так і незаконно проданої або ввезеної деревини. Виробники зобов'язані переконатися, що куплена ними сировина була легально отримана і законно продана. Однак дослідження Earthsight показує, що цей закон не працює, і деревина незаконного походження систематично потрапляє на ринки ЄС.

Більше того, серед покупців цієї деревини не напівлегальні «шараги», а великі фірми, у тому числі три найбільші виробники дерев'яних панелей у світі, найбільша у світі паперова компанія і другий за величиною виробник пиломатеріалів в Європі. До запровадження в Україні мораторію на експорт лісу-кругляка, за даними Earthsight, основним покупцем деревини з України (70% всього експорту в ЄС) був австрійський лісопилний гігант Holzindustrie Schweighofer, а точніше, її румунська «дочка» Schweighofer Group, географічно знаходиться недалеко від кордону з Україною. Компанію неодноразово звинувачували у використанні нелегальної деревини з України, Румунії та інших країн. От тільки далі звинувачень справи не рухалися. Чинний де-юре регламент де-факто нікого ні до чого не зобов'язує.

Інша частина українського лісу також прямувала до Румунії, на місцеве дочірнє підприємство компанії JAF Group — одного з лідерів Центральної Європи з оптового продажу деревини. Після введення мораторію ситуація дещо змінилася. Ні, обсяги вивезення з України лісу не скоротилися, а продовжили зростати, змінилися лише покупці. На першому місці серед імпортерів українського дерева тепер, за даними Earthsight, компанія Egger, другий у світі за обсягами виробник дерев'яних панелей, її два найближчих конкурента — Kronospan і Swiss-Krono, а ще польська целюлозна фабрика, що входить в найбільшу у світі паперову корпорацію International Paper.

У дослідженні наголошується, що, незважаючи на норми EUTR, що вимагають підтвердження законності поданої деревини, всі ці компанії продовжували систематично купувати український ліс у державних лісозаготівельних компаній навіть у ті моменти, коли проти українських чиновників відкривалися розслідування за підозрою в корупції, незаконній вирубці, нелегальних поставках та інше. Це прямо порушує норми EUTR, так як у подібних випадках поставки повинні припинятися, але санкцій немає, і бізнес продовжує процвітати. Крім того, в ЄС надходить не тільки незаконно вирубана, але і незаконно

майже 60% вирубок порушують встановлені українським законодавством обмеження, найчастіше, під надуманим приводом санітарних рубок

Україна щорічно продає іншим країнам 1,2 млн кубометрів пиломатеріалів, що матеріалізувалися з повітря, які не існують в жодному офіційному документі про виробництво

український ліс рубають і вивозять такими темпами, що за чотири роки його експорт у країни ЄС зріс на 75%, перевищивши позначку в мільярд євро в 2017 р.

незаконна санітарна вирубка складає на даний момент 38-44% від загального виробництва та експорту лісу



експортована деревина, у тому числі і той самий ліс-кругляк, експорт якого у нас під мораторієм. Митні органи ЄС, за даними Earthsight, тільки в 2017 р. зафіксували ввезення понад одного мільйона кубометрів кругляка з України, класифікованого на нашій

з України в країни ЄС імпортується незаконного дерева більше, ніж із країн Латинської Америки, Африки і Південно-Східної Азії, разом узятих

митниці як «паливна деревина». За перше півріччя 2018-го тільки в одну Румунію намагалися ввезти партію кругляка під виглядом «паливної деревини» вартістю понад мільйон доларів. За даними Earthsight, на кругляк в ЄС покупець теж знаходиться швидко, хоча всі знають про український мораторій на його експорт, і положення регламенту EUTR на цей рахунок однозначні — купувати такий товар не можна. Тим не менш дослідниками зафіксовано поставки українського кругляка чеськими целюлозними заводами, один з яких належить транснаціональній корпорації Mondi (виготовляє паперову упаковку), а інший — виробнику віскозного волокна компанії Lenzing. Всі вищезгадані компанії при особистому спілкуванні з дослідниками заперечували можливість покупки нелегальної деревини з України і запевняли, що ретельно перевіряють походження кожної поставки. Щоб перевірити, чи так це насправді, дослідники Earthsight, представляючись українським постачальником, пропонували їм постачання нелегальних пиломатеріалів і кругляка. І три компанії всерйоз зацікавилися співпрацею після того, як їх запевнили в тому, що з українською митницею питання «вирішене». Мабуть, плавали і знають, що головне в цій справі — перетнути кордон.

якщо б країни ЄС не забезпечували стабільний попит на цю продукцію, масштаб проблем було б менше, і вирішити їх було б простіше

«Незважаючи на розміри цих компаній, в ЄС їх назви мало хто чув. Але більшість європейських споживачів купить продукцію, вироблену з проданої ними сировини. Деревина румунської фабрики Schweighofer використовується для виробництва товарів, які продаються в Ikea, Egger, Swiss-Krono і Kronospan не тільки є постачальниками Ikea, але і поставляють більшу частину пиломатеріалів, дерев'яних плит і підлог, які продаються мережами DIY Wickes і Homebase у Великобританії, компаніями Hagebau, Obi і Hornbach в Центральній Європі і французькими мережами Leroy Merlin і Castorama, — наполягають у дослідженні. — International Paper випускає папір для HP, Canon і Xerox, який продається в супермаркетах по всій Європі... Одяг, зроблений з волокна Lenzing, продається в більшості мережевих магазинів одягу ЄС, включаючи H&M». Втім, пред'являти претензії кінцевим виробникам неправильно, адже вони фактично є заручниками того, що загороджувальні норми ЄС, покидані вберегти їх від покупки нелегальної сировини, просто не працюють.

На підставі проведених розслідувань Earthsight доручили своєму досліднику переглянути глобальну оцінку обсягів ввезеної в ЄС незаконно добутої деревини, і результати оновленої оцінки жахнули — з України в країни ЄС імпортується незаконного дерева більше, ніж із країн

Латинської Америки, Африки і Південно-Східної Азії, разом узятих. Більше, ніж з будь-якої іншої країни світу. І, незважаючи на те, що систематичне порушення законів, безкарність і корупція в Україні породжують незаконні вирубки лісу, на думку аналітиків Earthsight, якщо б країни ЄС не забезпечували стабільний попит на цю продукцію, масштаб проблем був би меншим, і вирішити їх було б простіше.

Але вже згаданий регламент EUTR не може скоротити попит на незаконну деревину частково через недосконалість самого документа, частково через різні можливості його інтерпретації. Проблема полягає в тому, що закон стосується лише компаній, зазначених у митних документах. Незважаючи на те, що деревина доставляється відразу на заводи, багато з найбільших покупців української деревини використовує посередників-імпортерів, що дозволяє уникнути бути спійманим за руку. Ці фірми-посередники, як правило, невеликі і непрозорі, часто працюють з домашнього офісу. Дослідження Earthsight показало, що у тих рідкісних випадках, коли такі фірми були спіймані, а їх вантаж був конфіскований, їх власники просто закривали ці компанії, починаючи той же бізнес вже під новою назвою.

Провідна нова сертифікаційна організація — Лісової опікунської ради (FSC), покликана допомагати споживачам ідентифікувати походження деревини, в останні роки істотно знизила стандарти своєї роботи. Реальних і якісних перевірок законності деревини там не проводять, зате сертифікати видають справно.

На сьогоднішній день 90% лісів, що перебувають під контролем Держлісагентства України, сертифіковані FSC. Включаючи згадані дослідниками у звіті ділянки незаконної санітарної вирубки. У бесідах з дослідниками Earthsight чиновники лісозаготівельних підприємств України не ділилися — хвалилися тим, як легко обійти перевірки FSC і отримати сертифікат як мінімум стандарту «контрольована деревина», а то і вище. Але головна проблема в тому, що уряди окремих країн ЄС, за дивним збігом, саме тих, в які експортується українська деревина, досі не поспішають впроваджувати норми EUTR на рівні місцевого законодавства, навіть не намагаючись встановити в дійсності походження імпортованої деревини. Ми не намагаємося виправдати українську сторону, але згодні з тим, що якщо країни ЄС не підтримували стабільно зростаючий попит на українську деревину нелегального походження, теми зростання корупції і схем у лісозаготівельній галузі були б однозначно нижче.

«Якщо ЄС справді хоче допомогти, він просто зобов'язаний не витрачати всі сили на примус українського уряду скасувати мораторій на експорт лісу-кругляка, а зосередиться на забезпеченні того, щоб держава — члени Союзу виконували власні закони», — резюмують дослідники.

В УКРАЇНІ ВСИХАЄ МАЙЖЕ 400 ТИСЯЧ ГЕКТАРІВ ЛІСУ – ДЕРЖЛІСАГЕНТСТВО



Площа масового всихання дерев сягає 395,4 тисяч гектарів і охоплює Волинську, Житомирську, Київську, Львівську, Рівненську, Хмельницьку, Черкаську та Чернігівську області. Про це повідомило Державне агентство лісових ресурсів.

За даними служби, половина загблих дерев — майже 200 тисяч гектарів — це соснові насадження. Всихання хвойних дерев пояснюють змінами клімату. Температура підвищується, кількість опадів зменшується, а разом з ними падає рівень ґрунтових вод. Це робить дерева вразливими до шкідників, зокрема верхівкового короїду.

Згідно з інформацією Держлісагентства, лісгосподарські підприємства за першу половину 2018 року вжили заходів із поліпшення санітарного стану лісів на площі більше 70 тисяч гектарів.

СКІЛЬКИ ГЕКТАРІВ УКРАЇНСЬКИХ ЛІСІВ ВІДНОВИЛИ У 2017 РОЦІ



Лісгосподарські підприємства, підпорядковані Державному агентству лісових ресурсів України, у 2017 році повністю виконали завдання з лісовідновлення на місцях тогорічних зрубів і відновили 53,2 га, відзвітували у відомстві.

«Посіви і посадки на землях лісгосподарського призначення виконано на площі 34,7 тис. га, що на 10% більше за річне завдання. Крім того, до лісовідновлення зараховано 18,5 тис. га природного відновлення», — повідомила прес-служба Держлісагентства з посиланням на заступника голови відомства Володимира Бондаря. Також він зазначив, що в 2017 році було створено 1712 га нових лісів. «Минулий рік був важким для лісового господарства, проте лісгоспи впоралися із завданням, і власними засобами змогли забезпечити необхідне лісовідновлення. Сподіваюся, що цього року нам вдасться відновити фінансування ведення лісового господарства для південних і східних областей. Це дасть змогу і охороняти ліси від браконьєрів, і виконати завдання з лісовідновлення та збільшення лісистості України», — наголосив Бондар.



ЗАБРУДНЕНЕ ПОВІТРЯ ВБИВАЄ 7 МІЛЬЙОНІВ ЛЮДЕЙ



Сім мільйонів людей помирають щороку від хвороб, пов'язаних з наслідками забруднення повітря.

Про це повідомляє Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Більше 90% таких смертей припадає на країни з низькими доходами населення, в першу чергу, Азію і Африку. Дев'ять з десяти людей дихають забрудненим повітрям. Крім того, за даними ВООЗ, більше 40% людей у світі не мають доступу до «чистих технологій приготування їжі».

ПОШИРЕНІ МІФИ ПРО РАК:

люди помилково звинувачують у хворобі wi-fi і загадкові «хімікати»



Щоб скоротити загрозу захворювання, краще не викидати телефон, а відмовитися від цигарок, алкоголю і більше рухатися.

Рак навряд чи можна назвати серед причин, які призвели до масового вимирання тиранозаврів і трицератопсів 66 мільйонів років тому. Однак, принаймні один з видів динозаврів страждав від тромбів у судинах. А фрагмент людського пальця з кістковим раком, якому 1,7 мільйона років, був знайдений у ПАР у 2016 році. Рак міг бути значно більше поширеним у доісторичні часи, ніж людство може собі уявити. І навряд чи вдасться це напевне з'ясувати, адже скам'яніння решток знищує майже всі сліди хвороби.

Однак, неправильні трактування деяких невеликих досліджень і заяви самопроголошених гуру з благополуччя про те, що рак — це нібито «створена людиною хвороба», підсилюють враження, ніби вона дійсно суто сучасне явище.

Хоч це й не означає, що всі, хто тривожиться через рак, повинні негайно бігти в природознавчий музей за відповідями, міркування про нього як про наслідок сучасного стилю життя провокує непотрібні страхи. Тож The Guardian перелічує кілька сучасних поширених міфів про рак, які насправді не мають нічого спільного з реальністю.

Один з міфів говорить про те, що нібито мобільні телефони і wi-fi викликають рак. Ці страхи з'явилися ще у ті дні, коли люди грали в «Зміюку» на Nokia. Зважаючи на те, що мобільні телефони увійшли в наше повсякденне життя десятиліття тому, було б неможливо не помітити вплив на здоров'я від них. У 1992 році в США

майже ні в кого не було «мобільника». А в 2008-му використання їх стало масовим, однак кількість людей з пухлинами мозку не збільшилася через це. Дослідження Світової організації охорони здоров'я, яке проводилося в 13 країнах в період з 2000 до 2006 року, встановило, що мобільний телефон жодним чином не підвищує загрози людині заробити пухлину мозку.

Загалом, рак спричиняють пошкодження в ДНК, які порушують нормальний процес реплікації клітин. Щоб порушити людську ДНК за допомогою випромінювання, потрібно багато енергії, що виходить за можливості мобільного телефону. А Wi-Fi поширює ще менше енергії, ніж «мобільник». Тому обидва пристрої не можуть викликати рак. Міжнародна агенція дослідження раку вважає мобільні телефони «можливим канцерогеном». Але ця класифікація лише означає, що пристрій гіпотетично міг би бути чинником, який не можна повністю відкидати. Але це не означає, що він точно спричиняє рак.

Ще один поширений міф пов'язаний з аграрною промисловістю. Ніби органічні продукти мають «протиракові» якості. Однак, голова відділу трактування досліджень у Всесвітньому фонді дослідження раку Майкл МакКаллі зауважив: «Наразі немає переконливих доказів, які б підтвердили ідею про те, що органічні продукти забезпечують захист від раку на відміну від інших продуктів». В Асоціації з питань ґрунтів, яка у Великій Британії сертифікує органічні продукти, визнали: «Будь-які заяви про органіку і рак не підкріплені науковими доказами». Звісно, є ціла низка інших переваг, які пропонує виробництво органічних продуктів, але вони не пов'язані з раком.

Ще сьогодні люди люблять звинувачувати у поширенні випадків захворювання з «хімікатами і забрудненнями». «Хімікати» видання називає найбільш не правильно трактованим словом, адже все на світі включно з повітрям, яким ми дихаємо — це «хімікати». Регулятори Євросоюзу намагаються захистити населення від викиду в довкілля великої кількості промислових хімікатів, які можуть нашкодити здоров'ю. Також існує невеликий ризик, пов'язаний із раком легенів через забруднення повітря. Але варто розглядати його в контексті і розуміти, що цей ризик для кожної окремої людини дуже невеликий.

Експерт Центру дослідження раку Великої Британії Кеті Едмундс пояснила: «В еру фальшивих новин існує багато пов'язаних з раком міфів, через які людям не варто хвилюватися. Приміром, про загрози від пластикових пляшок і дезодорантів. Ми знаємо, що забруднення повітря може підвищити ризик захворювання на рак легенів, і важливо, щоб уряди зробили все можливе, щоб з цим розібратися. Але у вимірі речей, які люди самі можуть зробити, найкращою порадою буде порада кинути курити, підтримувати здорову вагу і не пересиджувати на сонці». Правда в тому, що рак стає все більш поширеним захворюванням. Але здебільшого це стається тому, що рак — це хвороба старості. Зараз багато людей мають справу з раком, хоча раніше вони б померли у значно молодшому віці. Втім, деякі аспекти нашого сучасного способу життя дійсно підвищують загрозу захворювання. Всесвітній фонд дослідження

раку випустив цілий список речей, які скорочують шанси захворіти. Серед них відмова від куріння, уникнення впливу сонячних променів тощо. «Надмірна вага чи ожиріння — це другий найбільший чинник раку у Великій Британії, якому можна запобігти. Кожного року близько 22,8 тисяч випадків захворювання спричинені саме надмірною вагою. Попри це, лише 15% людей знають про цей зв'язок», — сказала експерт Емма Шілд. Низька рухливість і споживання алкоголю — теж фактори, які підвищують ризики.

ЕЛЕКТРОННІ СИГАРЕТИ ЗДАТНІ ЗМІНИТИ СТРУКТУРУ ДНК

Дослідження показали, що сучасні вейпи можуть нанести значно серйознішої шкоди, ніж звичайні сигарети.

В Університеті штату Міннесота вчені з'ясували, що електронні сигарети набагато негативніше впливають на організм людини, ніж тютюнові вироби. Про це повідомляє Medical Express.

Дослідження показали, що хімічні сполуки, які знаходяться в модних зараз вейпах, можуть зруйнувати ДНК. Також вони можуть викликати серйозні невиліковні хвороби.

Генетики зазначають, що при тривалому курінні, електронні сигарети підвищують рівень канцерогенів в організмі до критичного рівня і починають накопичуватися в організмі. Це призводить до часткового руйнування та перебудовання спіралей ДНК.

КАПУСТА МОЖЕ ВРЯТУВАТИ ВІД РАКУ



Останні дослідження доводять, що більшість видів капусти і деякі інші овочі здатні знизити ризик виникнення раку.

Вчені з Інституту Френсиса Крика знайшли в хрестоцвітних овочах, до яких відноситься капуста, хімічні сполуки, що запобігають раку. Про це пише The Statesman.

Речовина індол-3-карбінол, що міститься в таких овочах, виділяється при їх жуванні і всотується в організм після контакту зі шлунковим соком. Вона здатна впливати на стовбурові клітини, що відповідають за регенерацію слизової оболонки кишкового.

Досліді проводилися на мишах. Дослідження показали, що дієта, яка містить багато овочів з індол-3-карбінолом, захищає від розвитку раку навіть уразливих до нього осіб. А у хворих розвиток хвороби сповільнювався.

«ЧОРНОБИЛЬ В АРМЯНСЬКУ»: ОКУПОВАНИЙ КРИМ НАКРИЛА НОВА КАТАСТРОФА

Жителі Армянська в окупованому Криму стривожені: металеві предмети в їхніх будинках і квартирах за ніч вкрилися липкою іржею. Городяни пишуть у соцмережах, що, ймовірно, це викиди із заводу «Кримський титан», і навряд чи вони корисні для здоров'я, передає «Крим.Реаліі».

Місцеві жителі повідомляють, що їхні ключі від будинку, решітки радіаторів в автомобілях і будівельні інструменти на балконах вкрилися іржею. Коментатори висуюють різні версії події. Але всі вони не віщують жителям Армянську нічого хорошого.

Учасники обговорення зазначають, що незадовго до появи іржі жителі північного Криму скаржилися на специфічний запах і серпанок. «Це катастрофа. Окупанти мовчать. Все в іржі і на вулиці, і в квартирах. На асфальті в місті жирний наліт. Техніка виходить з ладу. У людей занепад сил, почалися алергічні реакції. Вже кілька днів триває», — повідомляє про ситуацію в Twitter блогер Кримський Бандерівець.

ПОВЕРНЕННЯ ДО ПРИРОДНОГО СТАНУ?



Усі заяви про проблеми з водою в окупованому РФ Криму — російська пропаганда. Про це у програмі «Подія» на телеканалі «Прямий» розповів постійний представник президента України в Автономній Республіці Крим Борис Бабін.

«Це російська пропаганда, яка має бути фоном для того, щоб ми дали воду. У нас є дуже велика кількість корисних ідіотів і проплачених людей, які ходять по Україні — блогери і, на жаль, окремі посадові особи — і розповідають про жахливу екологічну катастрофу. Шановні, там за визначенням немає екологічної катастрофи, бо Північнокримський канал — це штучна споруда. Це не природний об'єкт. Якщо ми навіть уявимо, що там змінилася ситуація з середовищем. Це просто повернення до природного стану. Шановні, не розповідайте нам про екологічну катастрофу», — наголосив він.

За словами Бабіна, через перекриття каналу є економічні проблеми держави-агресора. «Якщо Росія там не може займатися товарним тваринництвом і вирощуванням твердих сортів пшениці — я від цього проблеми не відчуваю. Якщо Росія сьогодні не може на підприємствах Північного Криму розгортати виробництво товарів подвійного значення — вибачте, а це зокрема титан для ядерних човнів і це зокрема продукція, яка є складовою хімічної зброї — я від цього проблем не відчуваю. І якщо окремі українські

«правозахисники» від цього відчувають проблеми, то нехай їх відчувають там, де вони мають бути, а не з нами — з тими, хто звільняє півострів. А він буде звільнений», — додав представник Порошенка.

НАПІВПУСТЕЛЯ: ЗЙОМКИ ЗІ СУПУТНИКА ПІДТВЕРДИЛИ КАТАСТРОФУ В КРИМУ

На тимчасово окупованій території АР Крим зафіксовано значне зменшення рослинності. Про це свідчать дані космічної зйомки, передає прес-служба Міністерства з питань тимчасово окупованих територій (ТОТ). За даними дистанційного зондування встановлено, що впродовж двох років індекс NDVI, який застосовується для кількісної оцінки рослинного покриву, в деяких частинах АР Крим знизився до найнижчої позначки 0,3. Загалом у червні 2018 року у порівнянні з аналогічним періодом 2016-го зниження значення загального індексу NDVI по території АР Крим склало 23%. Загальне зниження кількості опадів у 2018 році (у порівнянні з попередніми роками) також негативно вплинуло на стан рослинності на півострові.

«Недбале ставлення окупаційної влади Російської Федерації до унікального природного середовища у північній, центральній та східній частинах Автономної Республіки Крим може призвести до масового вимирання рослинного і тваринного світу, ерозії ґрунту, пожеж в екосистемах та екологічної катастрофи на півострові», — наголосили в МінТОТ. Як повідомлялося, після перекриття Північно-Кримського каналу окупований Крим продовжує потерпати від посухи: зменшується урожай, втрачено деякі культури.

РУСЛО ОДНІЄЇ З НАЙБІЛЬШИХ РІЧОК ПІВОСТРОВА ПОВНІСТЮ ВИСОХЛО



Рясні опади не врятували від висихання одну з найбільших річок окупованого Криму — Біюк-Карасу. Русло річки Біюк-Карасу у селі Карасівка вище від Білогірського водосховища повністю висохло, передає «Крим.Реаліі» слова блогера з анексованого півострова За-

реми Сеїтаблаєвої. «Тепер зрозуміло, чому запаси Тайганського і Білогірського водосховищ були вичерпані ще 5 липня, і скидання води з них зупинили. Адже без припливу води з Біюк-Карасу водосховище залишається без джерел живлення», — йдеться в сюжеті.

Дно водосховища тепер заростає травою. Вже другий тиждень в анексованому Криму йдуть зливи — і лише це рятує його від повного висихання. Але дощі не в силах поповнити водойму з таким масштабним дзеркалом, вологи випаровується більше, ніж приходить з опадами.

В МЕРЕЖІ ПОКАЗАЛИ ЖАХЛИВІ КАДРИ З КРИМУ



У мережі з'явилося нове відео з Криму, на якому зафіксовані наслідки посухи на окупованому півострові.

Відповідний запис розміщений на сторінці «Крим.Реаліі» у Facebook. «Крим повільно перетворюється на пустелю. Ситуація з водою з кожним днем стає дедалі гіршою. Чиновники кажуть, що «все залежить від небесної канцелярії», а кримчани коментують ситуацію з водою як «катастрофу», тому що «все засихає і всі мучаться», — йдеться в описі до ролика.

Раніше у Криму оголосили режим надзвичайного стану через посуху в Красногвардійському, Нижньогірському, Первомайському та Радянському районах. У кінці травня окупаційний «голова» Криму Сергій Аксєнов повідомив, що збиток, якого зазнали кримські аграрії від весняної посухи, склав понад одного мільярда рублів (це понад 400 мільйонів гривень — Ред.).

Україна забезпечувала до 85% потреб Криму в прісній воді через Північно-Кримський канал, що з'єднує головне русло Дніпра з півостровом. Після анексії Криму Росією в 2014 році постачання води на півострів припинили.

ЗБІЛЬШЕННЯ В КРИМУ ВИКИДІВ В ПОВІТРЯ: НАСЛІДКИ ОКУПАЦІЇ

З 2014 по 2017 рік в анексованому Криму викид забруднюючих речовин у повітря збільшився в три рази.

Про це розповіла кримський еколог Маргарита Литвиненко, передає Крим.Реаліі. «З 2014 року до 2017-ий викид забруднюючих речовин збільшився в три рази, тільки тепер джерела забруднення — мобільні газотурбінні станції, призначені для боротьби з блекаутом. Вони дають 44% викидів... Табуни автомобілів приїхали на низькоякісному паливі і їздять по центру в Севастополі, Сімферополі», — зазначила еколог. Маргарита Литвиненко додала, що велику роль грають також звалища, які, за словами фахівця, важко назвати полігонами.



ТАНЕННЯ ЛЬОДІВ АНТАРКТИДИ ПРискорилося в три рази за останні п'ять років



Танення льодів Антарктиди наростає з великою швидкістю і прискорилося в три рази за останні п'ять років. Про це йдеться в доповіді міжнародної команди вчених, передає Радіо Свобода.

Згідно з дослідженням, танення підвищило світовий рівень моря майже на сантиметр з початку 1990-х років, що може в кінцевому підсумку становити небезпеку для берегових ліній від тихоокеанських островів до Флориди.

«Ми розглядаємо ці результати як ще один сигнал тривоги, щоб уповільнити потепління нашої планети», — сказав Ерік Ріньо, співробітник Лабораторії реактивного руху НАСА, який протягом двох десятиліть стежив за крижаним покриттям Землі.

Група, що складається з 84 вчених, в журналі Nature заявила, що в період з 1992 по 2017 рік Антарктида втратила близько 2.7 трильйонів тонн льоду в результаті потепління, яке відслідковується супутниковими даними та іншими вимірами. Рівень моря, таким чином, виріс на 0,76 сантиметра з 1992 року.

«Різка збільшення танення є великим сюрпризом», — сказав автор доповіді Ендрю Шепард з Університету Лідса у Великобританії. Представник Каліфорнійського університету Ірвайн Ізабелла Великогна сказала, що те, що відбувається — привід для хвилювання. «Це не означає, що ми повинні впадати у відчай. Такі речі бувають, але вони відбуваються швидше, ніж ми очікували», — додала вона. Дослідження показало, що велика частина льоду втрачається в Західній Антарктиді і на Антарктичному півострові, де тепліша океанська вода призводить до танення крижаних шельфів.

ЛІД НА ПОЛЮСАХ СТІМКО ТАНЕ

В останні дні вчені знову підняли тему впливу кліматичних змін на крижаний покрив Антарктиди й Арктики. Потепління призводить до танення вічної мерзлоти. Це вивільняє парникові гази, які ще більше прискорюють процес.

Танення льодів на полюсах прискорюється, а разом з ним і темп підвищення рівня Світового океану. Корреспондент net розбирався в причинах і наслідках.

Останні дослідження показали, що швидкість танення антарктичних пластів льоду прискорилася втричі за останні п'ять років.

Вчені зазначають, що якщо в найближче десятиліття не буде вжито заходів, танення льоду може додати понад 25 сантиметрів до загального збільшення рівня моря у світі до 2070 року. Таким чином, в цілому рівень моря може зрости на 3,5 метра.

«Це повинно бути приводом для занепокоєння для урядів, яким ми довіряємо захист наших прибережних міст і громад», — заявив професор Ендрю Шепард з Університету Лідса, який керував дослідженням.

Третина всього узбережжя у світі розташована в зоні вічної мерзлоти.

Згідно з даними, опублікованими американською Академією наук, темп щорічного підвищення рівня Світового океану зростає не стабільно.

Якщо ця тенденція збережеться, то попередні прогнози щодо підйому води у Світовому океані — 30 сантиметрів до 2100 року — можна буде сміливо помножити як мінімум на два, зазначив керівник наукової групи професор Стів Нерем з університету Колорадо.

Льодовиковий щит Антарктиди має гігантські розміри. Білий континент вкритий шаром льоду товщиною до чотирьох кілометрів. Антарктиду називають морозильником планети — вона зберігає 90 відсотків всієї прісної води на Землі.

Останні дані проекту IMBIE (The ice sheet mass balance inter-comparison exercise), опубліковані минулого тижня в журналі Nature, показали, що з 1992 року Антарктида втратила майже три трильйони тонн льоду.

Сукупні дані за 24 параметрами вказують, що темпи скорочення маси льоду в Антарктиді потроїлися з 2012 року. Якщо до 2012 року щорічно тануло 76 мільярдів тонн льодів Антарктиди, то в останні роки

цей показник збільшився до 219 млрд.

Норвезькі вчені, які вивчають зміни клімату в Арктиці, з тривогою констатують, що Арктика також стрімко звільняється від льоду — навіть взимку. Зміни, що відбуваються в акваторії Північного Льодовитого океану, настільки глибокі, що можна говорити про початок нової геологічної ери, заявляють вчені.

Ларс Смедсруд, професор Бергенського університету, зазначає, що ще до недавнього часу Північний Льодовитий океан швидко замерзав взимку. Але зараз все змінилося. Баренцове море вже стало втрачати велику частину льоду взимку, і, зважаючи на все, подібне чекає і великі частини океану.

ПЛОЩА РІЧОК ВИЯВИЛАСЯ МАЙЖЕ ВПОЛОВИНУ БІЛЬШОЮ

Геологи з Університету Північної Кароліни дали нову оцінку загальної площі поверхні річок і річкових потоків земного суходолу (за винятком територій, вкритих льодовиками). Про це Джордж Аллен і Тамлін Павельски пишуть у статті, опублікованій в журналі Science, передає Naked Science.

Нова оцінка склала вражаючі 773 тисяч квадратних кілометрів — майже вповнину більше попередніх оцінок. Донедавна вважалося, що річки та водні потоки суходолу грають лише помірну роль у кліматі, виконуючи функції транспортних коридорів, по яких розчинені в них сполуки вуглецю виносяться в океан. Однак сьгодні вчені розуміють, що вони також віддають парникові гази в атмосферу, вносячи відчутний внесок в глобальне потепління. І мова не тільки про вуглекислий газ: метан, оксид азоту та інші леткі сполуки потрапляють у річки і утворюються у великій кількості — завдяки людині, яка наповнює їх добривами і стічними водами. Згодом вони випаровуються з поверхні річок, тому від їх площі залежить і їх загальний внесок в кліматичні процеси.

Для отримання нових точних даних Аллен і Павельски використовували дані супутника NASA Landsat. Спеціальний алгоритм дозволив оцінити кількість річкової поверхні на тисячах знімків, а потім об'єднати ці результати. За словами вчених, для перевірки роботи комп'ютера була задіяна «невелика армія студентів». Це і дало нову оцінку в 773000 (± 79000) кілометрів — на 44 відсотки вище попередньої.

СМАКОТИНКА



Пиріг з гарбузом, цибулею і сиром

Інгредієнти: 2 листи тіста листкового бездріжджового, 300 г гарбуза, 150 г сиру твердого (замість твердого сиру можна взяти сулугуні), 1 цибуля ріпчаста, 1 яєчний жовток, оливкова олія, сіль.

Приготування: Гарбуз почистити, нарізати тонкими скибочками і скропити 2 ст. ложками оливкової олії. Розігріти сковороду-гриль і обсмажити скибочки гарбуза з двох сторін практично до готовності.

Цибулю почистити і нарізати тонкими півкільцями. В окремій сковороді розігріти оливкове масло і обсмажити цибулю.

Сир натерти на крупній тертці.

Тісто попередньо розморозити, потім один пласт злегка розкатати, так щоб вийшов прямокутник, і укласти його на деко. На тісто, відступаючи від країв на пару сантиметрів, викласти цибулю і обсмажений гарбуз, зверху посипати натертим сиром.

Другий пласт тіста розкатати в пря-

мокутник трохи більшого розміру, ніж перший, і накрити ним зверху пласт з начинкою, щільно притиснувши краї.

Жовток посолити, злегка збити, змастити пиріг і гострим ножом зробити діагональні неглибокі надрізи.

Випікати в розігрітій духовці 30 хвилин.

